

ZPRAVODAJ KUŘIMSKÉ FARNOSTI

PETRKLÍČ

ROČNÍKXIX. ČÍSLO 3/2024

Milí bratři a sestry!

Od neděle 6. října 2024 byla v našem farním kostele instalována výstava 14 obrazů malířky Veroniky Planerové. Mnozí z návštěvníků mi říkali, že se kostel jakoby naplnil pozitivním vyzařováním a že cítí, jak je v něm dobře. Nejednou jsem se pak s nimi bavil o duchovním poselství, které je malbou zachyceno. Náměty jednotlivých obrazů prvoplánově nespádají pod jedno zastřešující téma, ale přesto se dokážou pozoruhodně doplňovat a poskytnout návštěvníkům kostela dostatek podnětů k zamyšlení i meditaci.

Už na první pohled vnímáme, že protagonistou výstavy je náš Pán Ježíš Kristus. Jeho obraz, umístěný v blízkosti kazatelny, snad záměrně přebírá rysy tváře Božího Syna známé z posvátných ikon, aby nám připomenul základní interpretační klíč k posvátným obrazům - že tyto obrazy nejen působí svou krásou a zdobí prostor, v němž jsou umístěny, ale že také zpřítomňují světce, kteří jsou na nich namalováni, i jejich specifickou „činnost“ ve prospěch nás, poutníků na této zemi. Není divu, že právě těmto specifikům se náměty jednotlivých obrazů věnují pregnančněji.

Obraz *Pravý vinný kmen* zachycuje postavu Ježíše Krista ve tvaru kříže, z jehož paty vychází propojení přinášející životodárnou mízu všem ratolestem. Staví nám tím před oči Ježíšova slova „Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti“ (Jn 15,5). Ještě silněji je Ježíšův životodárný influx zdůrazněn na obraze *Hrad nitra*. Mohutný pramen, který vyvěrá zpod Kristových nohou, napájí nejen bujnou vegetaci všude tam, kde jeho vody protékají, ale dospívá až před obraz do míst, odkud se na obraz díváme, protože jeho voda je určena i pro nás. Budeme-li věřit

v Krista, proud živé vody poplyne dokonce i z našeho nitra (srov. Jn 7,38). Ježíš zmrtvýchvstalý s oslavenými ranami na obraze Effatha (dle Mk 7,34) a s pohledem upřeným vzhůru stvrzuje, že přístup ke zdroji života a záchrany máme otevřen a že k němu můžeme přistoupit.

Komplementární postavou k Ježíši Kristu je jeho matka Maria. Není osobou v Nejsvětější Trojici, ale ženou, díky níž se vyjevují mnohá tajemství kristologie. Obraz *Řekla „Ano“* (dle Lk 1,38) působivým způsobem vyjevuje skutečnost Ježíšova vtělení, obraz *Korunovaná hvězdami* (dle Zj 12,1) odkazuje na péči, s kterou je třeba Ježíšovu přítomnost chránit, a současně ukazuje nesmírnou důstojnost, k níž jsou povýšeni ti, kdo nesou Krista. Snad nejvýmluvněji souznění s Kristem a jeho účinek představuje obraz *Dvě srdce*. Ježíšovo a Mariino srdce se k sobě přibližují snubním aktem a jako dva žhavé uhlíky se vzájemně stále více rozpalují, tak rovněž láska k Bohu se v Ježíšově blízkosti může plně rozhořet i v každém z nás. Je to dokonalá pečeť skutečnosti, že navždy patříme k sobě.

Tajemství kristologie v neposlední řadě přibližuje také symbolika světla. Ježíš sám používal přirovnání „Já jsem světlo světa“ (Jn 8,12), a proto obrazy *Světlo v tmách* a *Svítání v horách* potvrzují, že kdo je s Ježíšem spojen, „nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života“ (Jn 8,12). Zakusí Ježíšovu uzdravující moc (viz obraz *Uzdravení*), pocítí, jak je pro Ježíše důležitý (viz obraz *Jsi vzácná perla*), uvědomí si, jak Bůh v jeho životě tvoří nové a nové věci (viz obraz *Genesis*) a - krásně to ukazuje obraz *Pozvání* - dovolí Ježíšovi, aby ho obdaroval Duchem svatým a aby ho světlem Ducha svatého bezpečně vedl ke svatosti.

Chci Veronice Planerové srdečně poděkovat za to, že pro nás tuto inspirující výstavu obrazů připravila a ukázala nám, jak mnohotvárně může výtvarné umění otvírat hlubší náhled na pravdy víry. A všem

farníkům i čtenářům Petrklíče bych moc přál, aby je sakrální umění opravdu táhlo k nebi.

P. Jaroslav Filka

Rozhovor: S manželi Bakešovými o prvních pátcích v Kuřimi

První pátky v měsíci bylo téma povídání s manželi Václavou a Ondřejem Bakešovými. Mám ráda rozhovory, kdy připravené otázky nemusím ani pokládat, protože se v průběhu rozhovoru zodpoví. Uvádím je tady jen pro přehled.

D: Odkud jste a jak se zrodila myšlenka slavení prvních pátků v měsíci v Kuřimi?

O: Bydlíme v Brně a jsme z komunity Emmanuel. Jak komunita rostla, tak jsme začali mít pocit, že je potřeba se rozdělit na více menších sektorů, abychom měli čas setkávat se osobněji, aby to nebyla mohutná setkání, kde se lidi ztrácí. Při modlitbě jsme vyslyšeli, že se máme oddělit a jít z Brna ven. Otec Jaroslav je také z komunity a nabídnul nám, že můžeme přijít sem do farnosti. Hledali jsme způsob, jak se ve farnosti projevovat tak, abychom respektovali farnost, a zároveň ctili své povolání do komunity. První pátky zahrnují úctu k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu, tak jsou takovou esencí, ze které v komunitě žijeme. Komunita je charismatická a velmi si zakládá na účtě k Ježíšovu srdci, která vychází ze zjevení Ježíše Markétě Marii Alacoque v Paray-le-Monial ve Francii v 17. století. Jeden z apelů byl, aby se úcta rozšiřovala mezi lidi.

V: Reagujeme také na slavení Nejsvětějšího Srdce Ježíšova jednou za rok v církevním roce a úctu k Nejsvětějšímu Srdci tradičně v církvi slavenou každý první pátek v měsíci. Komunita je v mnoha různých zemích na světě, máme takový specifický způsob, jak první pátek prožíváme, a tím se také propojujeme. Adorace nebo litanie k Nejsvětějšímu Srdci jsou běžně i ve farnostech, my pak v modlitbě ještě chvíli pokračujeme. Přišlo nám logické, že když odcházíme z Brna, tak první věc, kterou můžeme udělat, je využít nabídky otevřeného kostela ke společnému klanění se Pánu na první pátek.

D: Vzpomínáte si na první setkání tady v Kuřimi?

O: Pamatuji se, že nás tehdy bylo osmnáct lidí z komunity včetně otce Jaroslava a dvou účastníků z farnosti.

V: Ano, vzpomínám si, že tehdy Anička Drahovská chtěla uklízet kostel a my jsme přišli a chtěli se modlit, bylo mi jí tehdy líto, že si našla čas zase na jinou službu (neméně důležitou) a nemohla ji dokončit, ale myslím, že už nám to odpustila.

O: Naše radost je, že se modlíme způsobem, jaký je nám milý a jsme otevření komukoliv, kdo se chce přidat. Teď na začátku čtvrtého roku můžeme konstatovat, že se počet lidí zdvojnásobil. Přitom je to taková velmi nízkoprahová akce. Už během prvního roku jsme i během svatodušní novény zaváděli kratičkou adoraci a na první pátek je jen o trochu delší. Na začátku společně chválíme Pána patnáct až dvacet minut a pak se modlíme během

adorace, do toho hraje hudba. Naše písničky jsou dost založené na Božím slově, to umocňuje setkání s Pánem skrze texty, do toho mají někteří bratři a sestry někdy charismata poznání, co nám chce Pán říct, koho chce konkrétně oslovit. Někdy nepřijde žádné slovo, tak jsme u Pána a modlíme se zpěvem.

O: Na začátku letošního roku jsme tady v Kuřimi měli kurz Mission possible, který byl otevřený pro tišnovský děkanát. Přijeli sem i někteří lidé z Tišnova a byli osloveni jak kurzem, tak i prvními pátky. To nám přijde mimořádně krásné, že farníci z Tišnova, to je velká farnost a dobře vnitřně strukturovaná, jezdí sem a mají zájem, aby se přenesla tato forma zbožnosti i k nim do kostela. To nás velmi těší.

D: Kdy probíhají první pátky?

V: Probíhají během školního roku, začínáme v září a končíme v červnu, vždy na první pátek v měsíci. Tyto večery probíhají na různých místech a v různých formách. Komunita Emmanuel v České republice je slaví u sv. Tomáše v Brně, u sv. Bartoloměje v Lukách nad Jihlavou a v Kuřimi. O prázdninách jsou jiné akce, třeba charismatická konference nebo někdo jezdí na Velehrad. My se také nějakou službou těchto dalších akcí účastníme. V srpnu se jezdí na dovolené, propojujeme se myšlenkami, ale neorganizujeme večer v kostele.

D: Jak tedy konkrétně probíhá slavení prvního pátku?

O: Společná modlitba zahrnuje společné chvály Pána za to, jaký je a jak se projevuje. Dále děkujeme Pánu za to, co pro nás lidi udělal a děkujeme za to, co pro nás udělal osobně, a vlastně každý má v sobě nějakou vděčnost nebo třeba nějakou myšlenku, proč je mu Pán blízký. Tak to prostě řekne do mikrofonu nebo i bez mikrofonu, jen tak. A prokládá se to chválovými písničkami. Je to spíš takový úvod, který nás má trochu disponovat k tomu, abychom potom byli připraveni, až Pán přijde, osobně se s Ním setkat v Nejsvětější svátosti. Modlitba se změní z chvály a díky, kdy my mluvíme k Pánu, na to, že Pán přijde mezi nás a my utichneme. Snažíme se být pozorní k tomu, jestli nám nechce něco říct. Protože v kostele zároveň probíhá zpověď a přímělná modlitba, tak tam docela často i k tomu hrajeme nebo preludujeme. Kostelíček je malý, tak abychom se navzájem nerušili. Ti, kteří se za někoho přimlouvají v modlitbě, tak potřebují, aby věděli, že to neslyší celý kostel, a myslím si, že i pro ty, kteří jsou u zpovědi, že je docela fajn, když tam z dálky zní nějaká píseň nebo klavír. Takže není úplně dlouhou dobu tichá adorace. Snažíme se tam mít kousek ticha, ale není to klasická adorace v tom smyslu, že by bylo jenom ticho.

D: Odkud pochází zdroj úcty k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu?

V: Nedávno vyšla knížka, která se jmenuje Ve škole Ježíšova srdce. Je tam popsáno zjevení Markétě Maria Alacoque ve Francii v 17. století, ale takovým aktualizovaným způsobem pro dnešní dobu. Protože existují zápisky z jejího deníku, je vše podrobně zaznamenáno. Ale zároveň je tam takové přenesení do dnešní doby a jedna z těch věcí je klanění se probodenému Ježíšovu srdci, které je symbolem milosrdenství, takže vlastně to, že člověk přijde do kostela a jakoby se sám zklidní, může zakusit blízkost tohoto láskyplného Srdce. Věci, co ho tíží, může Pánu dát a zároveň může mít jistotu, že když je ve společenství, tak se všichni propojujeme a navzájem se za sebe modlíme. Přímělná modlitba osobní může doplnit to, co člověk neumí sám uchopit. Máme dobrou zkušenost s přímělnou modlitbou osobní, přináší více plodů, ale jedno s druhým se propojuje a doplňuje.

D: Kde došlo ke zjevení?

V: Ve městě Paray-le-Monial v Burgundsku. V kapli kláštera Navštívení Panny Marie, ve které se Pán Ježíš zjevil řeholnici Markétě Marii Alacoque. Aktuálně je tam otevřená Svatá brána. Od prosince minulého roku do června příštího roku běží Jubilejní rok. Je to speciálně vyhlášené jubileum pro tohle místo u příležitosti 350. výročí prvního velkého zjevení (v roce 1673 na svátek svatého Jana o Vánocích). Ono se to vlastně potká s milostivým létem v celé církvi, které probíhá každých 25 let, tedy se na něj můžeme těšit v roce 2025. Od ledna do června budou možná brány otevřené dvě, protože v Paray-le-Monial se nachází ještě jedna velká románská bazilika.

O: Vendy během Noci kostelů měla zhruba půl hodinovou přednášku spojenou s videoprezentací o Paray-le-Monial a o milostech tohoto místa. V komunitě už jsme se domlouvali, že příští rok v létě bychom rádi udělali pouť, na kterou bychom určitě rádi pozvali i farníky. A když si třeba někdo oblíbí první pátky, tak to bude takový mega první pátek přímo u zdroje, v Paray-le-Monial. Každopádně je hezké navštívit místo, odkud milost pramení, protože je to krásné místo, i když se tam sjíždí každé léto několik tisíc poutníků. Na každý den je mnoho různých programů, ale zároveň v tom městě je i dost prostor, kde může být člověk s Bohem sám. Třeba krásná adorace je na louce, kde mají obrovskou monstranci zavěšenou na větví stromů a lidi tam sedí buď třeba na trávě, nebo si vezmou židličku a přímo v přírodě adorují. Je tam také kaplička svatého Jana v podkroví jednoho poutního domu, ve které probíhá nonstop adorace, pokud neběží mše svatá. Je to místo, kde se každý může duchovně najít.

D: Musíte mít spoustu svědectví.

O: Ano, zažili jsme toho už docela dost. Úctou prvních pátků žijeme už čtvrtstoletí, co jsme poznali komunitu. Když jsme byli na jednom z prvních pátků, který tehdy byl u svatého Tomáše v Brně, tak jsme sloužili s Vendy v hudbě, a když jsme se pak s otcem Jaroslavem sdíleli, jak služba probíhala a jaký jsme měli pocit, že teď má zaznít tahle písnička, tak on nám říkal: "Já jsem měl v tu chvíli u zpovědi nějakého člověka, ono to volně přišlo v duchovní rozhovor a najednou prostě během té písničky ten člověk jako by poznal nějakou odpověď, nebo něco mu došlo z toho, co potřeboval vědět." A zase jindy se třeba stalo, že nějaký bratr nebo sestra měli slovo poznání, a taky to přesně zapadlo do něčeho takového. Často ten, kdo slouží charismaty, vlastně neví, téměř nikdy neví, pro koho to je, kdo je cílová skupina. Někdy nám to lidi přijdou říct a my je k tomu vyzýváme, když se někdo najde ve slově, které zaznělo. Jsme za to pak moc rádi, za zpětnou vazbu, ale ne vždycky se to dozvíme.

V: No ale možná nejde primárně o charismata. Jde spíš o to, že člověk reaguje na pozvání Ježíšovy výzvy Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte, a já vám dám odpočinout. (Mt 11, 28) A vlastně i my sami můžeme svědčit o tom, že když člověk opustí, co zrovna nutně potřebuje dělat, dokončit práci nebo uklidit nebo prostě s někým si zatelefonovat, a přijde na ten večer, před Pánem poklekne, tak přijde pokoj a přijdou odpovědi na různé otázky, nebo minimálně pocit toho, že teď dělám to, co mám, protože prostě jsem zaslechla pozvání, na něj odpovídám, tady a teď, jsem tu. Těší nás, že se lidé vrací, nepřijdou jenom jednou, ale mnozí chodí tady v Kuřimi po celé tři roky. Je to pro nás vlastně důkaz toho, že to není špatně. Nabízíme večer v ohláškách, kdo chce, tak na to zareaguje, a můžou

zareagovat i další. To je asi to hlavní. Vydáváme svědectví a zajímáme se o to, kdo tam přijde, proč tam přišel nebo co tam zažil. I hudba je (minimálně pro nás) oslovující, pochází vlastně z Francie, takové formy zpěvu, které vybízí ke chválám nebo potom ke ztišení.

D: Kdyby na první pátek chtěl někdo přijít, v kolik hodin se začíná?

O: Poslední dva roky je změna rytmu mší svatých, takže otec Jaroslav na první pátek v měsíci začíná mši v 18:15 a bezprostředně po mši začíná ten adorační večer, tím pádem to vychází třeba kolem 19:00. Trošku obloukem se vrátím na začátek. My jsme věděli, že nám je tato úcta blízká, že se u toho nadechneme, občerstvíme, že to je něco, co máme rádi, co na nás nevyvíjí žádný tlak, povinnost a podobně, a že takovým jednoduchým způsobem bychom to rádi přinesli sem. Někoho to třeba osloví, a nebo když ne, tak to bude chvilka, kdy se potkáme spolu, pomodlíme se s Pánem. Nám to dělá radost a evidentně to občas někoho osloví, někomu můžeme třeba posloužit přímělnou modlitbou, otec Jaroslav zpovědí. A to nás těší.

Děkuji za rozhovor a na závěr připojuji svoji zkušenost.

Zašla jsem na první říjnový pátek a během večera se mi vybavily tři silné momenty z mého duchovního života. První vzpomínka byla spojená s návštěvou kostela v Manětíně, když mi bylo asi deset let. Při mši svaté na mě Pán Ježíš promlouval skrze obraz, bylo to poprvé, kdy jsem si začínala uvědomovat jeho existenci. Další dvě vzpomínky setkání s Pánem Ježíšem a Duchem svatým, které ten večer ožily, byl můj křest ve dvaceti letech v Olomouci a biřmování před pár lety tady v kuřimském kostele. Vzpomínky byly tak bezděčné, až mi vyhrkly slzy. Děkuji za ten zážitek.

DM

Příprava na biřmování očima budoucích biřmovanců

Jelikož se nám pomalu blíží období, kdy letošní skupina bude přijímat biřmování, je na čase předat naše poznatky z příprav budoucím skupinám. Aby všichni budoucí zájemci věděli, co je čeká, a zbytečně se přípravy neobávali.

Naše přípravy se konají po celý rok vždy jednou za dva týdny, v neděli od 17:00 do 18:30 na kuřimské faře. Přípravu začínáme většinou nějakou modlitbou, případně poděkováním. Poté se přesouváme na hlavní náplň daného dne. Tím je jeden ze sedmi darů Ducha svatého, který spolu podrobně rozebíráme a ukazujeme si je na konkrétních textech v Bibli. V textech společně odhalujeme skryté významy a na základě toho je i lépe chápeme. Když se pomalu blížíme ke konci našeho setkání, tak se spolu znovu pomodlíme a přijmeme Boží požehnání od pana faráře.

Nakonec se všichni rozloučíme a většina z nás odchází domů, zatímco někteří čekají na začátek „spolča“, které se koná poté.

Kateřina Šrámková

Farní dovolená rodin

Tak jako každoročně se i letos na přelomu července a srpna konala tradiční dovolená rodin z kuřimské farnosti. Místo konání bylo v blízkosti malebné obce Mikulovice, která leží na samotném okraji Jeseníků nedaleko polských hranic. My jako rodina jsme měli možnost poprvé okusit atmosféru této akce, ve které se snoubí poznávání krásné okolní přírody a sebe navzájem s poznáváním boží přítomnosti.

Atmosféra byla vynikající, ostřílení matadoři nás seznámili s velmi zajímavou historií bývalého vojenského areálu Muna, kde jsme byli ubytováni. Naše děti měly z ubytování v původně zajateckém táboře pochopitelně trochu obavy, avšak celková atmosféra i náplň jednotlivých dnů dala rychle zapomenout původním představám o nudné dovolené.

Denní režim sestával většinou ze společných výletů po okolí. Pro nás jako netrénované alpinisty, navíc s kočárkem, kterému každou chvíli upadne jedno či druhé kolečko, se okolní hory a kopce zdály na první pohled jako jasné "osmitisícovky" a zdolání jejich vrcholů se jevilo jako naprosto nemožné. Síla společenství, víra v sebe sama a hlavně možnost přiblížit se o celých 8 kilometrů blíže k nebi nás hnala urputně každým metrem blíže a blíže k vrcholu. Po zdolání první osmitisícovky jsme byli na vrcholku místním guruem a také příležitostným šerpou Radkem Drahovským ujištěni, že co si on pamatuje, tak Jeseníky nikdy žádnou osmitisícovku neměly. Nechtěli jsme se jako horští novicové hádat, ale v našich očích, srdcích a hlavě v nohou a zádech tato meta zdolána byla.

Co se týče večerního programu, ten začínal většinou večerí o několika chodech, přesný počet samozřejmě záležel na tom, kolikrát jste si šli přidat. Jídelníček byl pečlivě sestaven naší gastro šéfkou Annou Drahovskou tak, aby každý strávník přijal přesný příjem kalorií a aby byl další den schopen bezproblémově zdolat novou osmitisícovku. Zbytek večera již sestával z opakovaného pití sudového piva a kofoly, výčepním se na večer mohl stát kdokoliv, kdo se nebál si preferovaný nápoj na zapůjčené pípě sám načepovat. Zde již žádná omezení kalorií nebyla, leckdy byl však během večera zaznamenán přísný dohled manželek na počet vypitých nápojů, v naprosté většině piv.

Zbytek večera jsme si zpříjemňovali u ohně zpěvem, vyprávěním strašidelných historek ze života či požíváním opečeného proviantu, v naprosté většině špekáčků. Uklidňující zpěv a praskající oheň pomalu ustávaly a ošlehaní farníci se pomalu trousili na svá lože. Noční hlídku držet nutné nebylo, jelikož mladí si v nedalekém „týpíčku“ dokázali vykládat až do pozdních ranních hodin o naprosto random tématech.

Tato farní dovolená rodin nám poskytla pestrou směsí společných zážitků a každému, kdo ještě nepoznal její výhody, ji můžeme vřele doporučit. Tak zase příští rok na značkách na Posádce...

manželé Eva a Václav Fialovi

Farní tábor v Čachnově: Asterix a olympijské hry 2024

Letos jsme měli již pošesté možnost uspořádat náš farní tábor, a to podruhé v malebném prostředí tábořiště v Čachnově. Na děti čekal týden plný dobrodružství, her a duchovního obohacení, tentokrát na téma Asterix a olympijské hry. Stejně jako slavní Galové v čele s Asterixem a Obelixem jsme se i my postavili nejrůznějším výzvám, které nám připravil program vedoucích a praktikantů.

Program tábora byl rozmanitý a nabitý aktivitami, které dětem nabídly spoustu nových zkušeností. Workshopy, které probíhaly během tábora, nabídly dětem možnost rozvíjet své dovednosti a učit se nové věci. Děti si mohly například vyzkoušet různá řemesla, sportovní disciplíny nebo umělecké činnosti, což do tábora vneslo rozměr tvořivosti a spolupráce. Odpolední programy byly pestré a nabité soutěžemi,

ve kterých se děti ocitly v roli soutěžících na antických olympijských hrách. Tyto odpolední hry byly koncipovány tak, aby nejen bavily, ale také podporovaly spolupráci, týmového ducha a zdravou soutěživost. Každý den jsme pro děti připravili něco nového, ať už to byly hry v lese, sportovní soutěže nebo týmové výzvy, které vyžadovaly bystrost a odvahu. Programy byly povětšinou doprovázeny scénkami, které měly za úkol seznámit děti s dějem programu. Tyto zábavné a někdy i napínavé příběhy čerpaly inspiraci z galské vesnice a olympijských her a byly vždy zakončeny velkým potleskem a smíchem dětí.

Po náročných aktivitách nám sílu dodávalo výborné jídlo, o které se staraly naše šikovné kuchařky. S láskou připravovaly pestré a chutné pokrmy, které nám

zpříjemňovaly každý den. Vedle her a soutěží měly na táboře důležité místo i společné modlitby a duchovní program. Mše, které jsme slavili pod širým nebem, byly jedinečnou příležitostí, jak spojit náš pobyt v přírodě s duchovním zamyšlením. Nezapomenutelná byla mše v lese a také noční mše, které sloužil náš pan farář Jaroslav, jenž se k nám na několik dnů připojil. Jeho přítomnost pro nás všechny byla velkým povzbuzením a chceme mu tímto poděkovat za jeho duchovní podporu a čas, který nám věnoval.

Po skupinových reflexích, na kterých děti se svým vedoucím důkladně probraly celý den a průběh tábora, se děti mohly někdy těšit na speciální blok - čajovnu. Čajovna, ve které si spolu táborníci mohli zahrát deskové hry a nebo si jenom popovídat, nabídla poprvé program Srdcovka. Při ní naše hlavní vedoucí tábora vyzpovídala čtyři praktikanty, o kterých jsme se všichni mohli dozvědět něco nového. Kromě duchovního programu nesmíme zapomenout ani na celodenní výlet, který byl jedním z vrcholů

tábora. Děti se těšily na to, až společně vyrazíme do okolní přírody, kde na nás čekaly krásné výhledy a chvíle odpočinku i dobrodružství. Každý den po večerce se děti také těšily na noční hlídky. Strážit tábor v noci přineslo dětem nejen pocit zodpovědnosti, ale také vzrušení a radost z toho, že mohou přispět k bezpečí ostatních.

Celý tábor by samozřejmě nebyl možný bez skvělé práce našich vedoucích a praktikantů. Jejich nasazení a trpělivost byly obdivuhodné a díky nim se děti mohly zapojit do všech aktivit s radostí. A na závěr musíme vyzdvihnout děti, které svým elánem, zápalem a vzájemnou podporou vytvořily na táboře přátelskou a radostnou atmosféru. Bez jejich nadšení by tábor nebyl tak úspěšný a plný radosti, jakým se stal. Děkuje všem, kdo se na přípravě tábora podíleli, a už teď se těšíme na příští rok, kdy nás čekají nová dobrodružství a společné zážitky.

Pája

Ohlédnutí: Víkendovka spolča mladých v Blansku

Stejně jako v březnu naše společenství mladých uspořádalo víkendové přespání, od pátku 14. 6 do neděle 16. 6. Tentokrát to chtělo změnu a místo naší kuřimské fary jsme zvolili jiné ubytování a vůbec poprvé jsme společně vycestovali za hranice kuřimské farnosti. Po čase hledání nám do oka padl Katolický dům v Blansku. Prostředí vypadalo útulně a pan správce byl velice přívětivý, neváhali jsme a jeli.

V pátek jsme dorazili v podvečer. Naším prvním úkolem bylo nasbírat dříví v nedalekém lese, abychom si později rozdělali oheň, opekli špekáčky a zaspívali si. Před večeří nás Martin seznámil s víkendovým duchovním programem, kterému jsme se celý víkend věnovali. Abychom nerušili sousedy, tak jsme se v deset hodin přesunuli od táboráku do budovy, kde jsme si zahráli několik her a šli jsme na kutě. Měli jsme obrovskou výhodu v tom, že jsme první večer měli celý velký prostor domu pro sebe, včetně velkého sálu a pódia, což bylo skvělé. Večer nám zpestřilo několik improvizovaných scének, inspirovaných Partičkou.

Sobotní den začal samozřejmě snídaní, pro kterou nám doskákalo ranní ptáče Ondra.

Pak následoval pěší výlet do nedalekého Ráječka, kde bylo cílem, jak jinak než oběd v restauraci. Během cesty jsme uskutečnili další duchovní okénko a více se mezi sebou poznávali. Zpět do Blanska to bylo jednoduché, svezli jsme se vlakem. Díky tomu nám zbylo hodně času před večeří a tak jsme stihli ještě jedno (poslední) duchovní povídání a na závěr si shrnuli, jak nás obohatilo celé toto téma a co si z něj

odnášíme. K večeři bylo výborné kuře na kari, po němž následovalo „blbnutí na podiu“. Spát jsme šli tentokrát dřív, abychom nezaspali na mši svatou, která byla už v 9 hodin.

Neděle nám začala brzy ráno, vzbudil nás totiž obecní požární poplach, naštěstí netrval dlouho a my mohli ještě chvíli spát. Po snídani nás čekal úklid,

který jsme zvládli tak akorát, abychom vyrazili do kostela. Po mši svaté jsme navštívili farní kavárnu, kde nás okouzila krása farního dvora a početné množství farníků. Pár z nás se zapojilo do hraní fotbalu s místními kluky. Ti z nás byli chvíli vystrašení, ale jakmile zjistili, že být starší neznamená hrát lépe fotbal, bavili se o to víc. Po náročném sportování jsme se trochu občerstvili u bezové limonády a výborné buchty. Nakonec si naše parta udělala na faře společnou fotku a vlakem jsme jeli domů. V Brně jsme přestupovali příliš pomalu a tak nám ujel vlak do Kuřimi, ale to nám nemohlo zkazit úžasný společný víkend. Myslím, že si ho všichni moc užili a už se těšíme na další podobné akce.

Olda Sychra

Jedeme na Petrov

Probouzím se, ale oči neotvírám. Poslouchám. Prší, neprší NEPRŠÍ! Juchů. Je totiž čtvrtek a jedeme s prvokomunikanty na setkání s biskupem Pavlem na Petrov. Motto letošního setkání je „Nový život s Ježíšem“.

Už ve vlaku se vytahovaly svačiny, pití, schody na Petrov brali někteří po třech. Katedrála sv. Petra a Pavla nás uvítala nejen svojí majestátností, ale nejprve šumem, pak zpěvem a mší svatou. Letos se sešlo na sedm set prvokomunikantů. Po mši svaté na nás čekal doprovodný program.

A jak to viděly svýma očima děti?

VERONIKA

Bavilo mě chytání ryb se sv. Ondřejem a pečení hostií u sv. Václava a Ludmily. Otec biskup byl moc milý. Protože jsem stála hned vedle něj, nasadil mi při povídání na hlavu svoji biskupskou čepičku, takovou tu malou, fialovou. A bylo tam teda fakt hodně dětí.

MÍŠA

Bavilo mě povídání s otcem biskupem o historii a nejdražší papežské „čepičce“ na světě. Stanoviště byla super a vůbec to tam bylo „boží“.

MATY

Dobré bylo střelení z luku, schody do věže a výhled na Brno, povídání s biskupem, pečení hostií. Nebavilo mě stát ve frontě a čekat.

LUKY

Bylo to fakt dobrý, pekli jsme hostie, mluvili s panem biskupem a stříleli z luku.

LILI

Bylo mi líto, že jsem nezvládla vylézt na věž. Bojím se výšek. To mi bylo líto, ale jinak to bylo DOBRÝ

Cestou zpátky jsme se stavili u 12 metrů vysokého kříže, který je symbolem návštěvy papeže Benedikta XVI. V Brně. Před nástupem do vlaku ještě sladká tečka - trdelník s nutelou.

Jana Kytnerová

Opravy na faře

V roce 2024 se pokračuje v opravách na kuřimské faře. V jarních měsících jsme dokončili chemickou clonu proti vlhkosti v části dvorní obvodové zdi palánku (budova naproti vstupním vrat) a předláždění chodníku u této budovy. Následně se dorovnával terén na nádvoří a připravoval k obnově trávníku. O prázdninách se opravovaly podlahy v klubovně fary a přilehlé předsíni. Původní desky a podkladní trámy byly na mnoha místech shnilé a zvláště u venkovních zdí fary hrozilo rozšíření dřevomorky. Práce se podařilo dokončit koncem srpna, takže první zářijová kavárna už mohla své návštěvníky přivítat v nádherně opravených prostorách.

V září se zahájily práce na půdě fary. Po opravě krovu, který se chemicky ošetřil a staticky zabezpečil v loňském roce, se pokračuje opravou nosných konstrukcí podlahy na půdě, poškozených dlouhodobým zatékáním dešťové vody (zvláště v 80. letech minulého století), a komínů, jejichž rozpadávající se část nad střechou již byla ubourána, aby se předešlo zhroucení komínového zdiva a škodám na zastřešení fary i na půdním záklopu. Jelikož se tím vyřadila z provozu topidla v přízemí fary a kachlová kamna v místnostech 1. patra, dokončování oprav komínů je vlastně návazným logickým krokem po již provedeném havarijním zásahu.

Opravy v letošním roce jsou rozpočtovány na 1 266 245 Kč. Skutečnou výši nákladů na opravy výrazně podmíní stav nosných konstrukcí podlah půdy, který bude zřejmý až po demontáži protipožárního záklopu a jejich odkrytí (provedené sondy stav zmapovaly jen orientačně). Jsme vděční městu Kuřim za poskytnutí dotace 550 000 Kč na letošní opravy fary a také všem dárcům, kteří věnovali finanční prostředky na chod farnosti a potřebné opravy. Děkujeme také farníkům za veškerou pomoc při stavebních pracích a činnostech potřebných k zabezpečení oprav, zvláště při planýrování terénu na farním dvoře, při stěhování zařizovacích předmětů v místnostech dotčených opravami a za pomoc s úklidem.

P. Jaroslav Filka

Pastorační rada

Na sklonku letních prázdnin se uskutečnilo další setkání pastorační rady farnosti. Tentokrát se neslo zejména v duchu kreativních nápadů k aktivitám, které se v naší farnosti uskuteční v následujících měsících a dokonce i letech. Protože se těšíme, že nás čeká období častého vzájemného setkávání při různých příležitostech, dovolujeme si Vás pozvat nejen k účasti na nich, ale také ke spolupráci. Při každé ohlášené události ve farnosti oceníme nabídku pomoci ve formě provázení po kostele, obsluhy farního stánku na akcích, přichystání malého občerstvení atd. Vítány jsou také Vaše příspěvky ve formě nabídnutí přednášky na zajímavé téma, vystavení nebo předvedení Vaší umělecké tvorby, zprostředkování vystoupení zajímavé osobnosti v našem společenství, nabídnutí organizace konkrétní akce nebo i tradiční pomoc při úklidech a brigádách v kostele a na faře.

Bližší se o probíraných tématech a chystaných projektech můžete dočíst v nově založené sekci na farním webu. S jakýmkoliv podněty a připomínkami se prosím obraťte na mail pastoracniradakurim@gmail.com nebo osobně na členy rady. Těšíme se na společně strávený čas s Vámi.

Za pastorační radu Eva Fialová

Vysoušeče od kuřimských farníků už pomáhají na Jesenicku

Velmi mile nás zaskočila solidarita bratří a sester z naší farnosti a z komunity Emmanuel. Když Ondra Bakeš objednával už čtvrtý den po povodních vysoušeče vzduchu v hodnotě přesahující sto tisíc korun, byl ještě v nejistotě, zda se peníze vůbec vyberou. Ale o čas zde šlo především. Jednak proto, že vysoušeče bylo nutné co nejdříve dopravit do Mikulovic, aby se vytopené domky stihly vysušit dřívě, než přijdou podzimní plískanice. Druhým důvodem k rychlosti byl fakt, že po vysoušečkách byla sháňka po celé zemi. A tak se Ondra pro ně rozjel do Plzně a my je mohli hned v sobotu po povodních zprovoznit v několika rodinných domcích v Mikulovicích.

Rychlost, s jakou se sesypaly finanční prostředky v rámci komunity i v rámci farnosti, nás tedy nejen zaskočila, ale především umožnila objednat další vysoušeče. Tentokrát v Nitře, abychom je pak rychle zprovoznili ve velmi zasažené základní škole v České Vsi.

Celková finanční částka, kterou jste přispěli v rámci farnosti a kterou přispěli naši přátelé z komunity dosáhla úctyhodných 350 tisíc korun. Klobouk dolů! Tato částka umožnila

objednat další, již třetí dodávku výkonnějších vysoušečů, které budou využity v rodinných domech i ve zmíněné škole.

Jak se opět potvrdilo, obzvláště v krizových situacích platí ono lidové: „Kdo rychle dává, dvakrát dává.“ Nebo i třikrát, pokud se týká počtu zásilek.

Vyřizujeme velké poděkování od rodin i od ředitele školy v České Vsi Filipa Worma.

Mirek

Dětský koutek

Přemýšleli jste už někdy o tom, odkud se to všechno vzalo? Odkud je slunce, měsíc, hvězdy, mraky, hory, voda, les, rostliny, zvířata? Kdo náš svět a všechno v něm stvořil? Určitě to víte. Ale zadívali jste se někdy na ta Boží stvoření tak, abyste v nich Boha spatřili a obdivovali dokonalost, s jakou fungují? Krásu, kterou oplývají? Smysluplnost, kterou mají v každé své částice? Pokud ano, pak můžete uvidět dokonalost, krásu a smysluplnost Boží.

Když spadne voda na zem v podobě deště, sněhu nebo ledu, vsákne se buď do půdy a do spodních vod, nebo teče potoky a řekami zpět do moří a oceánů. Sluneční paprsky vypařují tuto vodu a přeměňují ji na vodní páru, která stoupá vzhůru, a když vystoupá dostatečně vysoko, ochladí se a přemění se zpět na kapky vody. Tak se vytvoří mraky. Kapky se spojí do velkých kapek nebo do ledových krystalků, a když jsou moc těžké, spadnou zase na zem jako déšť, sníh nebo kroupy. A takhle se to opakuje stále dokola, aniž by se vytvářela voda nová. Proto se tomu říká KOLOBĚH VODY. No a kdo tenhle neskutečný zázrak vymyslel a uvedl v život? Bůh. Voda sama o sobě je zázrak. Bez ní by nemohl na naší planetě vůbec existovat život. Rostliny by neměly z čeho růst, zvířata ani lidé by nežili, protože jejich těla jsou tvořena vodou a jsou na vodě závislá. Dá se tedy říct, že voda dává život. Tam, kde je vody nedostatek, například v některých suchých oblastech světa, zvířata i rostliny jen stěží přežívají a chřadnou. Lidé, kteří nemají dostatek pitné vody, mají chatrné zdraví.

Ale tak jako nedostatek vody může ublížit, může být také vody až příliš. Takovou situaci jsme zažili před několika týdny. Mnoho oblastí v naší zemi i v sousedních státech bylo postiženo povodněmi. Voda se valila přes pole, silnice až do lidských obydlí. Mnoho domovů bylo zatopeno, poničeno nebo úplně zničeno. V takových situacích jsou lidé, kterým se to stalo, zničení, nešťastní. Někdy se ptají nebo i nás může napadnout, jak se to může stát. Jaký má Bůh záměr, když víme a jsme si jistí, že vše, co pochází od Něj, je dobré?

Naštěstí nám odpověď na tuto otázku přinášejí přímo naši blízcí, Vaši rodiče, lidé z této farnosti, ale nejen oni. V naší farnosti nebylo až tolik povodněmi způsobené škody. Lidé si tu ale uvědomili, že jim to dává možnost pomoci jiným, kteří to potřebují. Neváhali nasadit vlastní síly a vydali se pomoci lidem do zaplavených oblastí. Kdo mohl, poslal peníze na sbírky, jiní darovali náradí a potřebné věci. A každý z nich se za lidi postižené povodněmi modlil. Všichni totiž víme, že modlitbou pomáháme i na dálku a je to velká pomoc.

Tak můžeme vidět dobro i v takové smutné chvíli. Proto se můžeme nazývat společenstvím. Proto se můžeme spolehnout na pomoc, kterou nám Pán přinese skrze naše bližní. Může jím být kdokoliv, koho nám přivede do cesty. Snažme se to dobro uvidět. Uvidět v něm Boha.

Kniha: Marta a Marie trochu jinak - Vojtěch Kodet

Autor uvažuje nad úryvkem z Lukášova evangelia (Lk 10,38-42). Klade si otázku, jak smířit Martu a Marii v nás? Jak žít duchovní život ve světě, kde mnohdy mnoho času a klidu není. Mnoho praktikujících křesťanů v dnešní době se cítí být frustrovanými křesťany druhé kategorie. Kteří přemýšlí nad tím, že čas strávený v zaměstnání jim ubírá čas, který mohli věnovat adoraci. A nemohou žít hlubokým duchovním životem jako ti, kteří mají čas modlit se celý den.

Asi většina věřících lidí považuje za duchovní život modlitbu, návštěvu bohoslužeb, přijímání svátostí, četbu Písma a duchovní četbu nebo návštěvu společenství. Autor přemýšlí o tom, jestli si opravu myslíme, že Boha nezajímá nic z toho, co žijeme ve světě mimo to? Když se podíváme zpět do historie do dob křesťanského starověku, formulovali nauku o duchovním životě především lidé, kteří se věnovali duchovnímu životu jakoby profesně - otcové pouště, řeholníci, biskupové a kněží. Teologové byli až do novověku převážně řeholníci. Systematicky se věnovali především tématu modlitby a askeze. Po mnoho staletí se tak duchovní život chápal především jako modlitba, a to ve všech jejích podobách. V dějinách církve byli i mnozí autoři, kteří chápali, že základním kritériem duchovního pokroku je růst v lásce, ale všeobecně se sledoval pokrok především v modlitebním životě. Tato, můžeme říci, základní chyba v pojetí duchovního života se přenášela z generace na generaci.

Výklad Lukášovy perikopy o Martě a Marii vedl v církvi k postojům nadřazenosti jedněch nad druhými. Protože modlitba byla považována za hodnotnější než jakákoli jiná činnost, řeholní stav byl vnímán jako dokonalejší než stav laický. Teoretický základ tohoto vidění věci položil starokřesťanský myslitel Origenes (+253/254). Byl prvním křesťanským autorem, který použil evangelijní příběh Marie a Marty na rozlišení mezi kontemplativním a aktivním životem. Podařilo se mu to zřejmě bezděky, když se příběh Marie a Marty pokusil vysvětlit pojmy řecké filozofie. Přejal Platónovo vidění skutečnosti, v němž je svět idejí, potažmo duchovní svět, jen jediný skutečný, zatímco hmotný svět se svou pomíjivostí a nestálostí je jeho pouhým stínem - proto nemá valnou cenu. My v dnešní době můžeme navázat na učení Druhého vatikánského koncilu, podle kterého jsou ke svatosti povoláni všichni. Svatost se tak uskutečňuje různými způsoby, které odpovídají rozličným podmínkám a životnímu stavu každého jednotlivce.

Autor zdůrazňuje, že se nemáme ze světa vydělovat. Máme být radikální v rozlišování dobra a zla. Vycházet při své práci z naslouchání Bohu, tak jak to dělala Marie. Máme se snažit rozlišovat práci pro Boha, kterou se v té chvíli snažila dělat Marta, od práce Boží, ke které nás Pán zve v té které situaci našeho života.

Jana

Svatý rok 2025 - brněnská diecéze

Brněnský biskup Mons. Pavel Konzbul stanovil na území brněnské diecéze jubilejní místa, na kterých je možné od 29. 12. 2024 do 28. 12. 2025 získat plnomocné odpustky jubilejního roku. Jsou to:

- katedrála sv. Petra a Pavla v Brně
- bazilika Nanebevzetí Panny Marie na Starém Brně
- bazilika Nanebevzetí Panny Marie a sv. Mikuláše ve Žďáru nad Sázavou.
- kostel sv. Anny v Žarošicích
- kostel Jména Panny Marie ve Křtinách
- kostel Panny Marie Bolestné ve Sloupu v Moravském krasu
- kostel Panny Marie Karmelské v Kostelním Vydří
- kostel Navštívení Panny Marie v Hlubokých Mašůvkách

Plnomocné odpustky může na diecézních jubilejních místech získat pro sebe nebo pro duše v očistci každý věřící, který nemá zalíbení v žádném hříchu, přijal svátost smíření a svaté přijímání a pomodlí se na úmysl Svatého otce.

Lidé mohou na diecézní jubilejní místo vykonat zbožnou pouť a zúčastnit se zde slavení mše svaté nebo bohoslužby slova, liturgie hodin (modlitba se čtením, ranní chvály, nešpory), pobožnosti křížové cesty, modlitby růžence, hymnu Akathistos, kající bohoslužby zakončené individuální svátostí smíření kajících.

Mohou také jednotlivě nebo ve skupinkách zbožně navštívit diecézní jubilejní místo a strávit tam přiměřeně dlouhou dobu v eucharistické adoraci a rozjímání, které zakončí modlitbou Otče náš, Vyznáním víry a zváním Panny Marie, Matky Boží.

Jana

(Zdroj: <https://www.cirkev.cz/>)

Pouť na Vranov

Zklidnění, volná mysl, rozhovory s druhými, pěkná příroda a společná modlitba - to jsou momenty, které mě a určitě i další putující provázely na této pouti. Celkem se nás sešlo asi 18, nejmladší byla tříletá Josefínka a nejstarší p. Panáček. Cesta byla velice příjemná se svěžím a slunečným počasím. Po cestě jsme nabrali sílu na dvou „odpočinkových místech“ menším občerstvením ze svých zásob a pokračovali dále. Celou dobu panovala velice přátelská a pohodová atmosféra. Za Lelkovadlem jsme natrefili na poutníky z Lipůvky a do cíle cesty jsme někteří šli společně s nimi. Za vyzvánění vranovských zvonů jsme doputovali k našemu cíli. Tam na nás již čekali další poutníci, kteří se převlékli do krojů a slavnostně jsme vykročili k oslavě Páně.

Romana Helanová

Ohlédnutí: CHARIS

Na začátku prázdnin jsem se zúčastnila charismatické konference CHARIS. Pozvali mě mí přátelé, a tak jsem se to rozhodla vyzkoušet. Nevěděla jsem, co od toho očekávat, protože nikdy předtím jsem se nezajímala a ani mi nebyla nabídnuta možnost být na akcích tohoto typu. Neměla jsem téměř žádná očekávání, ale po našem příjezdu se mi všechno jevilo z nového úhlu. Chvilku trvalo, než jsem si zvykla, ale kamarádi mi s tím pomohli. Vysvětlili mi, jak to tam funguje. Co je dětská a dospělácká konference, kdy můžeš odejít, kde se můžeš najíst, když je oběd, nebo třeba taky, kde jsou záchody. Jelikož mi bylo čerstvě patnáct let, tak jsem si mohla vybrat, jaké konference bych se chtěla účastnit. Nakonec jsem se rozhodla pro dospělou část. Vyrazili jsme tedy zabrat ta nejlepší místa. V devět hodin začala modlitba chval. Následovala přednáška a po přestávce modlitba. Ve dvanáct hodin nadešel čas oběda. Odpoledne začínala pohádka a my jsme tedy zamířili do druhého pavilonu dětské konference. Pohádka o Sněhurce a

sedmi trpaslících byla vtipná a moc se mi líbila. Dále bylo v programu svědectví o obrácení. Dost mě to zaujalo, a tak jsem nad tím dlouho přemýšlela. Z myšlenek mě vytrhla krátká přestávka a po ní následovala slíbená mše svatá, na kterou jsem se moc těšila. Byla jiná, než které jsem prožívala v kostele. Každý člověk, který se účastnil, mši prožíval svým způsobem, ale všichni dohromady tvořili pěkné společenství. Po skončení mše svaté jsme odjeli domů.

Když jsem vyprávěla své zážitky doma, stále jsem váhala, jestli pojedu i další den. Pátek a sobota mě zaujaly a bavily ještě více, takže když se konference blížila ke konci, byla jsem rozhodnuta, že musím jet i další rok.

To, co jsem prožila a viděla na charismatické konferenci, byl nejen silný zážitek, ale také příjemný čas strávený s přáteli. Konference CHARIS byla pro mě inspirujícím, obohacujícím, zábavným a nezapomenutelným zážitkem, který si budu pamatovat a nosit s sebou po celý život.

Agi

Svědectví: Mary Healy v Brně

Na začátku měsíce srpna proběhla v Brně duchovní obnova se zasvěcenou sestrou Mary Healy, jejímž tématem bylo uzdravování jakožto dar Ducha svatého. Charismatické akce někdy u nás katolíků vyvolávají rozpaky a nedůvěru. Setkáváme se tu mnohdy s něčím velmi dynamickým, co nás přesahuje a ptáme se, zda tyto projevy jsou skutečně součástí toho, v co věříme a vyznáváme každou neděli při mši svaté v Krédu. Myslím, že opatrnost je v těchto oblastech na místě, protože ne všechno duchovní je od Boha. Aneb jak říká lidová moudrost, „není všechno zlato, co se třpytí“. Sestra Marie se ale také zabývá

biblistikou, je členkou několika vatikánských komisí a píše i komentáře k Písmu. Do programu obnovy byla zahrnutá také zpovědní služba a mše svaté. Takto si získala mou důvěru a nebyl jsem zklamán.

Mnoho účastníků obnovy mohlo zažít přítomnost Lásky na tomto místě. Duch svatý nám dává svobodu a přistupuje ke každému člověku svým způsobem, nemusíme se Ho bát. Často se s námi chce setkat velmi přirozeně, jak je to vlastní víře každému z nás. Skoro by se dalo říci, že kolik je lidí, tolik podob Duchu svatého můžeme vnímat. Můžeme ho zažít velmi intenzivně, jako hukot z nebe, jak se v podobě

ohnivých jazyků dotknul prvních apoštolů, anebo jako tichý vánek proroka Eliáše, který nám vstupuje takřka nenápadně a diskrétně do srdce a naplňuje nás radostí a pokojem. Připomíná mi to i slova trapisty Thomase Mertona, jenž když hovořil o svém obrácení, uváděl, že nejlepší věcí, kterou můžeme udělat, je jít na mši svatou. A když tak začal častěji chodit na mše svaté, po čase si uvědomil, že je šťastný. Duch nás může ozdobit různými dary pro službu našim bližním, ke kterým v nás roznítí lásku. Může svázat dva milující se lidi v jedno, zakládá společenství, vtiskuje mu určitý charakter, přistupuje k nám jedinečným způsobem, kterým chce On sám, abychom ho poznávali. Vede nás k lítosti nad hříchy, ukazuje nám takto pravdu o nás, aniž by nás ponižoval, protože nás zároveň ujišťuje o Boží lásce. Jeden kamarád, který šel na obnově na zpověď, mi vyprávěl o tom, jak před zpovědí pocítil Boží přítomnost a v jeho nitru se ozvala slova apoštola Petra: „Pane, odejdi ode mě, neboť jsem člověk

hříšný.“ Ale Pán neodešel, zůstal a učinil s Petrem veliké věci.

Službu uzdravování může zkusit každý z nás. Spočívá v prosté přimluvě a modlitbách nad druhým. Důležitými činiteli jsou odpuštění a láska toho, kdo se modlí. Kdo by se chtěl o tomto daru dozvědět více, mohu doporučit knihu Mary Healy Uzdravování v Ježíšově jménu. Duch svatý do nás může na takovýchto setkáních, kde se shromáždí velký počet toužících srdcí, z nichž vytéká Živá voda, vložit jako do hnízda malé holubičky, které v nás budou růst, šeptat slova útěchy a později přikrývat svými perutěmi naše milované. Na obnově jsem se potkával jak s mladými, tak i se stařečky. Učme se zpívat píseň Ducha, kterou nás chce naučit Ten, jenž si přeje být naším Králem. K tomu nám mohou pomoci naši přátelé charismatici a shromáždění jako byla duchovní obnova s americkou křesťankou Mary Healy.

Honza

6. výroční pouť Sedmiradostnou cestou

První zářijovou neděli jsme se vydali na tradiční podzimní pouť, a zahájili tak vranovskou poutní sezónu. Naše putování spojilo kapličku Panny Marie Růžencové v České s mariánským poutním chrámem Narození Panny Marie na Vranově.

V České nám po krátké společné modlitbě požehnal pan farář Jaroslav Filka z Kuřimi a poté jsme se již, vybaveni procesním křížem, vydali do lelekovického kostela, který byl další zastávkou a kde se k nám přidalo množství lelekovických poutníků.

Poté již pokračovala pouť v obvyklé podobě, u každého ze zastavení Sedmiradostné cesty jsme měli krátkou pobožnost zahrnující zpěv, čtení evangelia a modlitbu. U třetího zastavení jsme navíc vyslechli báseň Sedmiradostná studánka,

jejímž autorem je pan ing. Jiří Saul z České.

Takto jsme v dobré náladě a radostném společenství, které zahrnovalo téměř stovku mladších i starších, domácích i přespolních poutníků dorazili k sedmé kapličce, odkud už je vranovský kostel na dohled.

Cestou jsme ještě doplnili tekutiny v samoobslužném baru a od 11 hod jsme již slavili mši svatou spolu s ostatními poutníky.

Pohoštění na farní zahradě bylo příjemným zakončením letošní pouti, děkujeme za vlídné přijetí a poskytnutí zázemí. Děkujeme také všem, kteří se na zdaru letošní pouti podíleli, kdo se zúčastnili, a již se těšíme na příští ročník našeho společného putování k Panně Marii Vranovské.

Bára a Pavel Jordanovi z České

Kniha: Východisky vztahování k českému bohu jsou lhostejnost a nęcismus

Jak se dnes Češi vztahují k tomu, co je přesahuje? Lze skrze pohled na české dějiny toto vztahování přiblížit, případně vysvětlit? O to se pokouší kniha rozhovorů Český bůh: hovory o historii, víře a ateismu. Poodhaluje odpor Čechů k institucionalizované víře, provokuje nepotvrzování představy „nejateističtějšího národa“ a rozebírá pojmy jako „nęcismus“, lhostejnost či náboženský analfabetismus.

Trojrozhovor publicisty a katolického kněze Zdeňka Jančařika s historikem a politologem Stanislavem Balíkem a historikem Jaroslavem Šebkem dává neotřele nahlédnout na české dějiny, a to z perspektivy křesťanské víry, zejména její katolické podoby. S impozantní svižností a současně přehledností se během necelých tří set stránek čtenáři promítají celé dějiny - od polomytické Velké Moravy a sv. Václava až po sametovou revoluci - a dějinný i současný vztah Čechů k víře.

Trojice autorů se shoduje, že pro pochopení současné české víry je třeba sáhnout do minulosti, a to nejen útržkovitě a nahodile, ale cele a za pochopení vítězných interpretací dějin v tom kterém období historie. Skrze trojinterview se jeho účastníci snaží přiblížit pojetí „českého boha“ - tedy způsoby, jak se konkrétně a zároveň zevšeobecnitelně vztahuje český člověk k tomu, co jej přesahuje. Dávají čtenáři skrze dějiny nahlédnout pluralitní a proměňující se podoby boha (i proto volí v názvu malé „b“), poukazují na kořeny jednotlivých a dodnes živých podob vztahování se k němu a poodhalují podstatu dle nich dnes dominujícího „nęcismu“ a apatie v poměru k víře a náboženství.

Katolický bůh

Při zpracování takto ambiciózní látky se kniha nevyhnula řadě úskalí. V první řadě nakonec nenabízí v titulu slibovanou analýzu rozličných podob „českého boha“ a národní spirituality, ale spíše Boha katolického či přesněji „katolických bohů“. Například husitství je zmíněno nikoli pro své duchovní novum, ale především pro jeho pozdější interpretace i dezinterpretace během 19. století, za první republiky a za komunismu.

Takové tematické zúžení je dáno limity protagonistů rozhovorů - všichni tři jsou katolíci a tuto orientaci promítají i do svých profesí a akademických drah. Tohoto limitu si je Jančařík vědom, proto zpravuje čtenáře o zapojení Filipa Outraty, ekumenicky zaměřeného katolíka, jenž knihu redigoval a měl tím odlehčit její přílišnou „katoličnost“. Jeho zapojení ovšem příliš přesvědčivé není. Působí sice coby katolík na Evangelické fakultě UK, čímž vstupuje do dialogu a získává jistý vhled do evangelické spirituality, ovšem všichni tři aktéři rozhovorů jsou rovněž neskrytě ekumenicky zaměřeni. Výrazně více však omezenou perspektivu obohatily čtyři vložené exkurzy, které výrazně napomohly rozšíření záběru knihy.

Jako další nedostatek vysvítá poněkud těsná odbornost zpovídáných. Balík i Šebek jsou historici (Balík, pravda, i politolog), navíc se názorově velmi často shodují, a tudíž nabízejí poměrně úzce profilované nahlížení „českého boha“, ať už v historické či současné poloze. Knize by velmi prospělo, kdyby byl do rozhovoru zahrnutý sociolog, kulturolog či antropolog - nebo

úplně ideálně žalostně chybějící religionista. Tyto limity zčásti kompenzuje začlenění již zmíněných exkurzů, neboť jejich účastníci výrazně rozšiřují odbornost hlavních aktérů. Rovněž může čtenář nabýt podezření z neobjektivitu kvůli již zmíněnému přílišnému souznění protagonistů rozhovorů. Jančařík jim tyká, čímž předesílá vzájemnou známost, což nepředstavuje nutně problém. Zpovídací i zpovídání totiž opakovaně dokazují svou odbornou kompetenci. Přesto taková familiárnost nese řadu rizik a může určité čtenáře (byť neprávem) zneklidnit či přímo odradit.

V neposlední řadě rozhovory nedotahují spíše nadnesené než řádně zpracované klíčové pojmy vztahující se k linii Češi-jejich bůh. Opakovaně je zmiňován „něcismus“ či lhostejnost coby dominující jevy v české společnosti. Jejich vymezení i jisté důsledky jsou sice vyřčeny, ale ne zcela – zdá se, že nedošlo k úplnému dovození, doklenutí. Autoři sice poukazují na možné „něcistické“ kořeny a pokoušejí se „něcismus“ vymezit, ale nechávají pootevřenou odpověď, jak tento význačný fenomén dnes Čechy ovlivňuje v individuálním i společenském prožívání víry. Druhý stěžejní a dominující vztah k víře je také pojmenován – lhostejnost – a v exkurzech je hned nadvakrát potvrzen spolu s nezanedbatelnou nevzdělaností ve věcech víry a církevních dějin (J. Peňásem a T. Matějčkovou). Ovšem opět nedochází k výslovnému domyšlení jejich důsledků.

Ateismus zůstal stranou

Naopak převládající představa Česka jako „nejateističtější země“ není výslovně vyvrácena (ateismus není aktéry rozhovorů příliš zkoumán), spíše k jejímu vyvrácení musí čtenář dospět mezi řádky. Obdobně se autoři pouze zmiňují o klíčovém pojmu „české plebejství“, ovšem dále jej nerozpracovávají a zcela stranou pozornosti

zůstává fenomén „plaché zbožnosti“, čímž dochází k jejímu poněkud nešťastnému sloučení s „něcismem“. Podobně nedochází k ukončení některých zajisté pozoruhodných myšlenek zpovídanců – namátkou Stanislav Balík se zmiňuje o velké proměně české církve v uplynulých dekadách, neboť podle něj dochází k útlumu lidové zbožnosti a katolická církev se stává církví města a elit.

Při vědomí těchto nedostatků je možné hlouběji ocenit klady a vklady tohoto knižního rozhovoru. Předně kultivuje. Aktéři nechávají vyvstat četné a mnohdy protichůdné odrůdy české spirituality, poukazují na jejich historické pády, vzednutí a promýšlí, jak ta či ona ovlivnila společnost a dnešní vztah k „českému bohu“. Dekonstruují dodnes zažitě omyly, polopravdy a lži vztahující se (nejen) ke katolické církvi, aniž by zakrývali její skutečné černé skvrny. S historií pracují všichni tři věrohodně a přesvědčivě – odkrývají její jednotlivé nátěry a upozorňují v kontextu vnímání spirituality společností na důležitost nikoli pravdy, ale státotvorných příběhů a převládajících interpretací dějin. V tomto ohledu rozhovory vystihuje Jančaříkova věta z úvodu: „*Knižní rozhovor ostatně přímo vybízí k hledačství...*“.

Třebaže, jak už bylo zmíněno, výklad dějin je spíše úžeji katolický než křesťanský (natož obecně spirituální), autoři využívají konkrétnosti takového uchopení a dospívají alespoň k částečným závěrům. Dovozejí slučitelnost českého „něcismu“ s (nejen lidovou) úctou ke sv. Anežce a její roli při Sametu. Při dotazu na klady dnešního katolicismu vyzdvihují, že po sametové revoluci se církev zaskvěla v oblasti školství, charity a hospicové péče a všichni autoři se nakonec shodují na netečnosti české většiny k náboženství a ostražitosti k institucionalizované církvi.

Vedle formy knihy tvořící vydařený tvarový oblouk (rozhovory začínají i končí v konkrétní surové současnosti - válce na Ukrajině) patří k nejdůležitějším vkladům přičleněné exkurzy. Svou profesí i vírou všichni zúčastnění exkurzů - jezuita Miroslav Herold, publicista-spisovatel Jiří Peňás, filosofka Tereza Matějčková a vedoucí pohřební služby Pavel Cajzl - značně rozšiřují uplatnitelnost tematizovaného vztahování se k „českému bohu“ a přibližují se tak příslibu knihy. Vskutku odvážným a vysoce přínosným krokem bylo přizvat k hovorům vedoucího brněnské pohřební služby Pavla Cajzla. Ten tak jako jediný ne-teoretik a ne-akademik zastupuje praktické vztahování se k Bohu, navíc umocněné vykonávanou službou, při níž coby věřící přichází do kontaktu u v zásadě náboženské služby s mnoha nevěřícími.

Pokud by aktéři rozhovorů zvažovali knižní pokračování, rozhodně by stálo za to zamyslet se nad cestami, jak se lépe propracovat k „českému bohu“. Jedna z takových cest by mohla vést skrze kompilaci nižších desítek rozmanitých rozhovorů, s lidmi různého věku,

pracovního zaměření a zkušeností, přičemž by neměl chybět zástupce žádné významnější české (anti-)spirituality (součástí by měl být „konzervativní“ i „liberální“ katolík, několikero protestantů z různých denominací, zástupce judaismu, islámu a především zástupce „něcismu“, agnosticizmu a ateismu). Taková podoba knihy by mohla znatelně obohatit přemítání o „českém bohu“.

Rozhovory ukryté pod názvem *Český bůh* upozorňují na nevzdělanost Čechů ve spirituálních, náboženských a církevních otázkách. Tuto nevzdělanost však samotná kniha odbourává - každému, kdo se do ní s jistým úsilím a otevřeností začte, se nabízí revidování vlastních slepých skvrn ve vnímání českých náboženských dějin, tedy i současných podob náboženství. Současné hovory skrytě nabízejí jakýsi evangelizační náboj - upřímným otevřením se a přiznáním katolických dějinných provinění i vkladů se zpřístupňuje v české společnosti mezináboženský dialog v nejširším smyslu toho slova.

Martin

Rozhovor: Specifikum českého *něcismu* spočívá v jeho nebyvalé rozšířenosti

Česká společnost není nejvíce ateistickou, jak se často tvrdí, ale je ve vztahu k víře spíše lhostejnou a „něcistickou“, míní autoři knižního rozhovoru *Český bůh*. Profesor politologie a jeden z autorů knihy Stanislav Balík vyjasňuje, co znamená pojem „něcismus“ nebo jak mizí lidová zbožnost a nahrazuje ji církev města a elit.

Jaký je podle Vás základní vklad či poselství knihy *Český bůh*?

Především přináší pohled na českou spiritualitu očima analýzy českých dějin. Benefitem pro čtenáře je, že se skrze ni dovede podívat na izolované historické události v souvislostech a s nadhledem duchovního vývoje.

V rozhovoru dospíváte k přesvědčení, že obraz dnešního „českého boha“ je daleko více než prastarými mýty utvářen novomýty 19. století. Není obraz boha každého evropského národa úzce spojen až s moderní nacionalizací? Jinými slovy existuje evropský národ, do jehož obrazu boha by se výrazně otisknuly předmoderní mýty?

Prastarým kontinuitám příliš nevěřím. To, co považujeme za starobylé a starodávné, je až součástí procesu nacionalizace konce 18. a 19. století. A v tomto nejsme výjimkou my ani jiné evropské národy.

Zdá se mi výmluvné, že knižní rozhovor o českém bohu je veden třemi katolickými intelektuály. Je dána převaha katolické proudu v současném křesťanství rekatolizací a barokem, anebo její těžiště spočívá jinde?

To je zajímavá a těžko zodpověditelná otázka, čím je to dáno. Tak či onak naprostá převaha katolického proudu v českém prostředí je těžko zpochybnitelná. Objímá osmdesát, dnes možná až devadesát procent prostoru českého křesťanství. Víím, že někteří knize *Český bůh* vytýkají, že se v ní baví tři katolíci. Chtěli jsme spojit naše různorodé pohledy a společně přemýšlet nad představami „českého boha“. Každý má však možnost si ve svém prostředí zkusit vytvořit takový rozhovor sám, a tím získat nové perspektivy.

Od náklonnosti k církvi za revoluce k lhostejnosti

Zkuste přiblížit, proč považujete normalizaci za klíč k dnešní náboženské lhostejnosti. Co se dělo natolik dramatického, že se žité křesťanství, ale i ateismus do značné míry přeměnily v apatii vůči náboženství?

Toto v knize netvrdím přímo já. Osobně mám za to, že normalizace spíš mnohé skutečnosti urychlila, ale myslím si, že i bez ní bychom se dostali do stavu převládající apatie a apateismu (postoj lhostejnosti vůči existenci či neexistenci boha, pozn. red.). Já si naopak myslím, že na dominující nezáměr současné společnosti ve vztahu k víře bylo založeno už v 19. století a je produktem velkého českého antiklerikálního boje.

Pravdou ovšem je, že normalizace vtiskla významnou pečeť české společnosti, a to daleko obecněji než jen ve vztahu k náboženství. Učinila tak svým obrovským důrazem na privatismus, stažení se občanů z veřejného prostoru na chaty a chalupy. Komunisté doufali v postupné zetlení církevních společenství. Do české víry se tak propsaly apely typu „v soukromí si dělejte, co chcete, pokud to nijak neovlivní politiku, ale neopovažujte se

vycházet ven, opravovat kapličky, kostely nebo sochy“. Komunisté doufali v postupné zetlení církevních společenství.

V rozhovoru předkládáte, že v 80. letech došlo ke krátkodobému sblížení československé církve a veřejnosti, a to na bázi protikomunistického odporu. Jako ostentativní příklad zmiňujete masovou velehradskou pouť v roce 1985, jež přispěla k postupnému rozpadu režimu. Jak to, že krátkodobá klíčová role církve v odporu vůči režimu zafungovala? Měla v tomto smyslu potenciál přerůst v dlouhodobě pozitivní reputaci církve?

Začnu od konce, myslím, že spíše ne. Žádné promrhání potenciálu, daleko spíše jde o důsledek dlouhodobějšího vývoje. Církev se tehdy vyznačovala pozoruhodnou bojovností, což lákalo mnohé (i nevěřící) lidi z vnějšku. Jakmile pominulo pronásledování a nebylo proti komu se jasně vyhranit, zmizely i důvody pro tuto sympatii.

Přijde mi zajímavé, že se taková spolupráce odehrála až tak pozdě, v polovině osmdesátých let. Zda až tehdy odezněly resentimenty na spojení církve s rakousko-uherskou vládnoucí dynastií. To je ovšem na jinou debatu. Shrnu-li to, i kdyby církev dělala po sametové revoluci cokoli dramaticky jinak, nemyslím si, že by si mohla udržet pozici, kterou měla v osmdesátých letech.

Čím to je, že sametová revoluce nebyla přelomem českého postoje k bohu? Zaryla se lhostejnost vůči náboženství v české společnosti natolik, že setrvačně pokračuje dál?

Lhostejnost vidíme v mnoha společenských oblastech. Třeba v politice. V červnu jsme jásali, jak se zvedla volební účast do Evropského parlamentu, na pětatřicet procent, čili dvě třetiny lidí stále zůstalo doma. Profesně se dost zajímám o komunální volby, které nejreálněji ovlivňují náš každodenní život, a úspěchem je, když dorazí alespoň polovina občanů obce. Také odbory mají nízkou angažovanost a členství, totéž politické strany, které nezahrnují ani půl procenta obyvatelstva. Nejedná se pouze o český trend, ale spíše o celozápadní fenomén jakéhosi stahování se do soukromí a apatičnosti. V případě církve je zcela jistě spojen s velkým relativismem, kdy téměř o ničem nemůžeme s jistotou něco tvrdit. Tím zákonitě trpí náboženství, které je postaveno na přesvědčení, že ví o pravdě a zná pravdu (konkrétně v křesťanství: Ježíš Kristus je pravda a život). V takové společnosti tradiční náboženství nemůže být atraktivní. V českém kontextu o tom napsal knížku Laboratoř sekularizace současný premiér, když ještě působil jako akademik.

Jedinečnost „českého něcismu“

V knize rozpracováváte pojem „něcismus“. Leží někde mezi v církvi praktikovanou vírou a ateismem, vyznačuje se odporem k institucionalizovanému náboženství, abstraktní představou boha a eklekticismem (čerpá z různých proudů křesťanství, ale i mimoevropských, kupříkladu východních náboženství, a ezoterismu). Za význačného představitele tohoto proudu jmenujete spolu s kolegy T. G. Masaryka. Shodujete se, že v současné české společnosti „něcismus“ převládá. Jak se podle Vás svébytný český „něcismus“ odlišuje od univerzálně přítomné lidské zvědavosti a touhy po tajemství nebo nadpřirozenu? A jak konkrétně ovlivňuje individuální nebo společenské prožívání víry?

To je na celou knihu. Ale stručně: český „něcismus“ souvisí s pohádkami a s magickým přístupem k náboženství. Svébytnou tvář mu v našem případě nejspíše dávají (stejně jako

jinde) specifické dějinné události. Domnívám se, že jeho specifikum spočívá v nebyvalé rozšířenosti u nás. V jiných státech není obvyklé, aby se vrcholní politici veřejně chlubili tím, že chodí ke kartárce, nechávají si sestavovat horoskopy nebo mají svou vědmu. V jiných zemích by je to zcela diskvalifikovalo. Český „něcismus“, a tím je možná unikátní, je široce akceptovaný, jako jakási většinová kvazi-náboženská pozice.

V jakém vztahu je „něcismus“ k antiklerikalismu, který jste spolu s dalšími autory zkoumali v publikaci Český antiklerikalismus (2015)? Je „něcismus“ jeho produktem?

Český antiklerikalismus byl pozoruhodný svou prudkou bojovností. Skutečně aktivně chtěl ničit pozice křesťanství, respektive především katolické církve. Projevoval se také výraznými ateistickými rysy. Například za první republiky se dost zvýšil počet kremací, která často byla projevem přesvědčení, že smrtí vše končí a po ní nenásleduje vůbec nic. Český antiklerikalismus také tvrdě kritizoval náboženské symboly ve školách nebo krajině. Podobně bojovně, nutno přiznat, se však proti němu stavěla katolická církev. Mám za to, že „něcismus“ následuje po antiklerikalismu, možná jako jeho produkt, ale ne úplně zamýšlený. Neúprosný antiklerikalismus dnes vyprchal. Najdeme jen pár rezolutních a aktivních odpůrců křesťanství tvrdících „Není nic.“ Daleko častější je ale právě „něcistický“ postoj: „Vlastně nevíme, jak se věci mají.“ nebo „Bůhví, jak to je.“

Když se dnes podíváte do komentářů na libovolné sociální síti vyjadřujících se k nějakému úmrtí, často narazíte na příspěvek typu: „On/ona se tam seshora na nás dívá.“ Něco takového by bylo před sto lety ve veřejném prostoru od lidí nespojených s církví nemožné. Pozice „něcismu“ je taková, že jsme sice odvrhli církev, ale na druhou stranu si nejsme zcela jisti tím, že po smrti není nic, že bůh neexistuje. Je to taková pozice kdesi mezi.

Jakkoli důkladně se v rozhovoru zabýváte „něcismem“, ztrácí se jeho spojitost se zaběhnutým termínem Tomáše Halíka „plachá zbožnost“. Halík jí míní ostýchavou, pokornou, často nepřiznanou zbožnost, která bývá spojována s již zmíněnou podezíravostí vůči jakémukoli „řízenému“ náboženství. Řadí sem Karla Čapka nebo Václava Havla a poukazuje na intelektuální zázemí takové zbožnosti. V jakém vztahu je „plachá zbožnost“ k „něcismu“?

Nějaké potkání tu patrně bude. V první řadě pro zbožnost a křesťanství je rozhodně lepší pozice „něcismu“ než bojovného antiklerikalismu. S „něcismem“ se dá vést dialog. Plachá zbožnost je z mého pohledu reakce na přílišnou jistotu katolicismu („přesně víme, jak co bude a umíme to systemizovat a definovat“). Plachá zbožnost je velmi opatrná k tomu mluvit o svatých věcech příliš jistě. Zvnějšku může vypadat jako „něcismus“, ale je něčím trochu jiným. Přinejmenším zbožností.

Od lidové zbožnosti k intelektualizované církvi

Zmíněním intelektuálů a „plaché zbožnosti“ se dostáváme k Vašemu postřehu, že přinejmenším v katolické církvi postupně dochází k úbytku lidové zbožnosti a naopak se čím dál zřetelněji projevuje intelektualizace církve. Pro bližší pochopení předkládám citaci Vašeho komentáře:

„Právě mezi intelektuálními společenskými vrstvami je nadproporční zastoupení filokřesťanů, ale také praktikujících křesťanů, a zvláště katolíků. Tak je to i na mnoha vysokých školách. Tohle je možná největší proměna církve za posledních 200 let, kdy se z lidové církve

stává katolická církev církví elit.” (str. 238)

Začnu dotazem směřujícím k lidové zbožnosti. V knize zmiňujete, že k jejímu rozkvětu a rozrůznění došlo především během baroka. Co lidová božnost přinesla katolické církvi a co obecněji vnesla do obrazu „českého boha“? A co jejím vymizením může česká společnost ztratit?

Toto mi přijde nesmírně zajímavé. Lidová zbožnost má blízko k magii. Projevuje se vírou, že jsme v bezpečí božích rukou a modlíme se k němu, ale současně přidáváme magický rozměr - třeba někam zasadím posvěcené kočičky z květné neděle a čtyřikrát objedu pole. A takový úkon bude mít nadpřirozený účinek. Lidová zbožnost, a v tom vidím její přínos, prosytila společnost vědomím „dobrého života“, přesvědčením, že není vše dovoleno, že jsou jisté zásady a pravidla, které je třeba dodržovat. Vymizením lidové zbožnosti tento apel slábne a zdá se mi, že zbožnost nahrazuje více než „něcismus“ onen apateismus s přesvědčením, že všechno je jedno. To vnímám dost skepticky, na druhou stranu si nesmíme idealizovat ani lidovou zbožnost, která historicky často sloužila jako pouhá přetvářka.

Jaké jsou podle Vás důvody toho, že dochází k útlumu lidové zbožnosti a katolická církev se stává církví města a elit? Je za tím pouze fenomén urbanizace?

V první řadě se to děje, a to dost rapidně. Jestli dnes někde v Česku žije církev, tak jsou to velká města. Tento trend má důležitý nezamýšlený následek. Sice je hezké mít intelektuálně promyšlenou víru, kvanta moudrých teologických knih a řadu vystudovaných teologů i laiků, ale vede to k tomu, že přestáváme být navenek srozumitelní, přestáváme být schopni mluvit o víře a vztahu s Bohem obyčejným a srozumitelným jazykem. Zřetelně to vidím na Katolickém týdeníku. Ještě nedávno si v něm bez problému manželčin stoletý dědeček počítal, dnes už mu zbývá poslední sloupek Bůh v mém životě, jinak jsou pro něj všechny texty moc těžké anebo odtržené od života. To je závažný důsledek odvržení lidové zbožnosti a vzrůstající inteligence církve.

Myslíte tedy, že to, že se z církve stává církev elit, je spíše negativním vývojem? Zmiňoval jste, že najednou nejsme schopni mluvit o víře běžným jazykem. Vidíte nějaká pozitiva takového procesu?

Určitě to jistě klady má. Vnímám, že z církve odcházejí vnějškoví, formální a zvykoví katolíci a naopak v kostelích přibývají ti, kteří moc dobře vědí, proč tam chodí. Jistě to ale neznamená, že jde o příkladné křesťany bez chyb, to není patrně nikdo. Ale spíše si své chyby častěji a hlouběji uvědomují a perou se s nimi. Takové prosívání může pomoci formovat výrazně ryzejší společenství.

Martin

Stanislav Balík je profesorem politologie, historikem a skautem. Ve svém oboru se věnuje především moderní české politice a nedemokratickým režimům. Od roku 2019 působí jako děkan Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně. Na podzim 2024 zvítězil v senátorských volbách v obvodu Šumperk. Prof. Balík už Petrklíči poskytl rozhovor zaměřený na prezidentské volby. Naleznete ho v Petrklíči 4/2022.

Film: Corpus Christi

Je neděle večer a právě probíhá schůzka Společenství mladých. Sedíme ve farní klubovně, v místnosti je šero, na zdi visí plátno. Chystá se promítání filmu. Filmu, který mnou bude rezonovat ještě dlouho. Filmu, který za sebou zanechává stopy i tam, kde bychom to nejméně čekali. Filmu, který vyvolává mnoho myšlenek a žádná není špatná. Filmu Corpus Christi.

Ve filmu se přeneseme do prostředí nápravného zařízení, kde potkáváme Daniela, mladého muže, který s námi zůstane po celých 115 minut. Během zmíněných necelých dvou hodin máme možnost vidět část jeho cesty životem. Stáváme se svědky jeho obrácení na víru, spřátelení se s knězem, útěku z nápravného zařízení a příchodu na vesnici. Zde se začíná vydávat za kněze, i když moc dobře ví, že v tom, aby se jím mohl někdy stát, mu brání trestní rejstřík. Právě jeho „lež“ je jeden z hlavních motivů filmu. Ale rozhodně ne jediný výrazný. Pozorujeme také například to, jak se snaží rozluštit místní záhadu a pomoci obyvatelům oprostít se od starých událostí. Jeho přístup k věcem v lidech zprvu vyvolává zejména negativní emoce, které ale postupně během filmu víc a víc mizí a Daniel si je s obyvateli blíží a blíží. Nic ale netrvá věčně, a tak i jeho „kněžské“ období náhle končí a on musí odjet z vesnice.

Podle názvu bych já osobně čekala uhlazený dokument například o tom, jak se stát knězem, opak je ale pravdou. Už během prvních pár minut sledování se setkáváme s drsnou realitou nápravných zařízení, která se nese celou první částí filmu.

Právě zde se Daniel seznámí s místním knězem, který ho přivede k víře. Díky svému zdejšímu obrácení začíná právě v těchto naprosto nehostinných podmínkách zjišťovat, že by chtěl být knězem. Bylo tedy jeho prostředí impulsem k obrácení, nebo brzdou, kvůli které se nestalo už dříve? Lépe zní samozřejmě první možnost, musí to ale být ta správná?

Mladíkův příchod do vesnice a jeho nezvyklé chování jak v běžném životě, tak v kněžských záležitostech vyvolá u místních pobouření a nenávist vůči jeho osobě. Je strach z neznámého oprávněný? Za mě ano. Je nenávist vůči neznámému oprávněná? Za mě ne.

Místní lidé žijí v zajetých stereotypech a utápí se ve staré nešťastné události. Daniel se jim snaží pomoci, oni si ale své trápení, nenávist a křivdu nechtějí nechat vzít. Drží se jich zuby nehty a bojují o ně, jak jen to jde. Když už to ale nejde, pustí se a nechávají alespoň část odplout jemu do náruče. Ta je někdy plná pochopení a soucitu, jindy tvrdohlavosti a pevného odhodlání všechno staré poslat pryč. Někdy to funguje, někdy vyvolá ještě větší vlnu nenávisti.

Po celou dobu vnímáme Danielovo odhodlání změnit mentální nastavení v obci, jak se propojuje se soucitem, tvrdostí, ochotou, provokací, porušováním „pravidel“ a vlastním přesvědčením, které si nedá vzít. Vidíme jeho myšlenky a konání ve věcech víry, které nejsou úplně standardní. Jsou tím pádem ale špatné? Musí být myšlenky člověka, který není tím, čím tvrdí, nutně špatné? Mohou být zajímavé, lidé na ně ale nejsou zvyklí. Proč tedy něco nového, co se liší od našich zvyků, odsuzujeme? Jsme spokojeni s tím, co máme? Bojíme se? Čeho? Nechceme se nikomu zprotivit? Měla tedy mladíkova služba smysl, když se celá odehrávala ve lži? Prospěla ta lež někomu? A do jaké míry je omluvitelná?

Film klade mnohem více otázek než odpovědí, což byl autorův zřejmý záměr. Jsme na ně ale schopní odpovědět?

Emílie

Ježíš textem & videem

tipy na čtení či zhlédnutí

Corpus Christi (2019) – polský dramatický film režiséra Jana Komasy.

Z minulého čísla Petrklíče připomínám doporučení knihy **Listy z Kostnice**.

Pozvánky

Charitativní jarmark Česká 24. 11. 2024

Svatomartinské hody Moravské Knínice 17. 11. 2024

Červená středa 27. 11. 2024 v Moravských Knínicích

Výstava betlémů v kuřimském kostele 22. 12. 2024 - 5. 1. 2025

PETRKLÍČ - 19. ročník, číslo 3/2024, datum vydání 20.10.2024.

Pro vnitřní potřebu vydává farnost v Kuřimi, Křížkovského 55, 664 34 Kuřim.

E-mail: petrklic.kurim@gmail.com

Webové stránky: <http://www.farakurim.cz/petrklic/archiv>

Fotogalerie farnosti: <http://www.farakurim.cz/fotogalerie>

Redakční rada: Jana Kolaříková, Dáša Montagová, Eva Ryšavá, Jaroslav Filka,

Mírek Strašák, Martin Strašák.

Obálka: Bára Polášková.

Uzávěrka příštího čísla je 5.12.2024.

Redakce si vyhrazuje právo příspěvky dle potřeby krátit a upravovat.

Tisk: Tiskárna Macek, Jablonec nad Nisou.

NEPRODEJNÉ.

